

‘ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ತಲುಪಿತು. ಶಿವಮೋಗ್ಗರೆ ಬರುವವನಿದ್ದೆ. ಖಿಡ್‌ಗಳಿಗಿ ನೋಡಿ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಲ್ಲಿ.’

‘ನಾಡಕರ್ಣ್ಯವರೇ...’ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿದಮ್ಮೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು ನನಗೇ. ಅವನು ನಿರ್ವಹಣೆ ನಂತಿದ್ದ.

‘ಅವನು ಹೋಗಿ ಸಾಯಂತ್ರಾನೆಂದು ನಾನೇಂಬಿರಲ್ಲಿ. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ದಿನವಾಯಿತು... ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರುಷದ ಮೇಲಾಯಿತು. ಅವನೇ ಗೋವೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದಿದ್ದು... ಆಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು.’

‘ಅವರು ನಿಮಗೆ ಸೈಕ್ಕಿತರಾದದ್ದು?’

‘ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾರೂ ಎರಡು ವರುಷ ಜರ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವು. ಒಂದೇ ಬ್ಯಾಂಕು.’

‘ಅವರ ತಂದೆ—ತಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ... ಉಲಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಬಂಧಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೆ? ’ ನನ್ನ ಕುತ್ತಾಹಲವನ್ನು ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಸಿ ನೋತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ.

‘ಭದ್ರಾವತಿಯಿಂದ ಕದಿನೇದು ಮೈಲಿ ದೂರದ ಅವರ ಉಲಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದು. ತಂದೆ—ತಾಯಿ, ಬಬ್ಬಳ್ಳಿ ತಂಗಿ... ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಂಬಂಧಿಕರಾಗೂ ನನಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಲ್ಲ.’

‘ನನ್ನ ಬಳಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಲ್ಲ?’ ಆಷ್ಟು ಯುದ್ದಿಂದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ.

‘ತೀ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ದು... ಆ ನಂತರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನೂ ಅವನು ಹೇಳಿರಲ್ಲಿ.’

‘ಉಲಿನ ಅಡ್ಡಸ್ತು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?’ ಅವನು ಜಾಣಾಟಿಕೊಂಡು ತಡವುತ್ತಾ ಅಡ್ಡಸ್ತು ಹೇಳಿದ್ದು.

‘ಅವನ ಆತ್ಮೀಯ ಸೈಕ್ಕಿತರು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?’

‘ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ದ್ವಿಲ್ಕಾ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಅವ, ವಿನೆಲ್ಲ ಇರ್ದರೂ ಇರದವನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದು.’

‘ಕುಮುದ ಅಂತ ನಿಮಗೇನಾಡು ಗೊತ್ತೆ?’ ನನ್ನ ಹತಾತ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಜಾಣಾಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇಡಿಗಿದೆ.

‘ಆಂ... ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಸೈಂಟ್ ಮೇರಿ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲೆನಲ್ಲಿ ಕನುಡ ಟೆಚರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನೆನಿಷು. ನನಗೂ ಆಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ನಂತರ ಆ ವಿವರ ಕೂಡ ಪ್ರಸಾಣಾಟಿಕೆರಲ್ಲಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕುತ್ತಾಹಲದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅವನೇನೂ ಹೇಳಿರಲ್ಲಿ. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ, ನನಗೆ ಮರ್ಮಗೋವಾಕ್ಷರ ವರ್ಗವಾಯಿತು’ ಏನನ್ನೂ ಬಳ್ಳಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು.

‘ಅವನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಕುಮುದ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ’ ನಾನು ಹೋಗೆ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಕಣ ಅವನು ಆಷ್ಟು ಯುದ್ದಿಂದ ಮುಖಿ ಅರಳಿಸಿದ್ದು.

ನಾಡಕರ್ಣ್ಯ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಇಳ್ಳ. ಉಂಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಾ ಕುಡಿದು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಹೋರಬೆ. ದಿವಾಕರನ ಸಾವಿನಿಂದ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಅವನಿಗೂ ಆಗಿದೆಯಿಂದು ಅವನ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ವೃಕ್ಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಅಪರೂಪದ ಮನುಷ್ಯ ಸಾರ್’ ಅವ. ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನಗಾಗಿ ತಂಬಾ ಬಿಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು. ನಮ್ಮುದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ... ತಂಬಾ ತಾಪತ್ಯ ಇತ್ತು ಆಗ. ಗೋವೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೂ